

Umjesto proslava

Cjelovita autorska i tematska **bibliografija 43 godišta časopisa za književnost, umjetnost, kulturu KAJ** – skupljena u više nego dvostrukom opsegu ovoga dvobroja – strukturnom razradom i brojnošću bibliografskih jedinica svjedoči, prije svega, o časopisnom i konceptijskom kontinuitetu te raznolikosti našega Kaja. I to u skladu sa zemljopisnom raznolikošću i opsežnošću hrvatske kajkavske govorne podloge – odzrcaljujući stanje duha i jezika u povijesti i suvremenosti! Ova bibliografija čini cjelinu s tematskim brojem 3/2009. – svojevrsnom Kajevom kulturnom iskaznicom – u kojem su objavljeni radovi sa znanstvenoga kolokvija ČETRDESETLETNICA: Časopis Kaj u kontekstu nacionalne periodike i njegov 40-godišnji doprinos hrvatskoj znanosti i kulturi. Oba ta sveska, vjerujemo, nisu samo kronologija jednoga časopisa nego presjek velikog dijela hrvatske kulture, u kojoj je kajkavski kontekst njen višestoljetni integrativni temelj. **Podsjetimo:** Od 1968. godine – kad ga je kao (književno)povijesni projekt (i ostvarenje Krležine želje) pokrenuo književnik i filmski scenarist **Stjepan Draganić** – časopis Kaj bavi se cjelovitim jezičnom, umjetničkom i kulturno-povijesnom podlogom sveukupnoga hrvatskokajkavskoga govornoga područja kao temeljima nacionalne kulture i znanosti. Jezik materinski, kajkavski, trajnim je sadržajem i poticajem časopisa, i to kao: jezik izgrađene višestoljetne književne, znanstvene i ine tradicije; materinski jezik brojnih, bogatih i živih zavičajnih idioma više od milijun izvornih govornika; stvaralački jezik suvremene (postmoderne) kajkavske književnosti.

Ugledni su književnopovijesni analitičari i bibliografi u samom početka Kaja – još kao časopisa za kulturu i prosvjetu – izlučili tematske krugove starije i novije kajkavske književnosti (uz onaj povijesnoumjetnički) kao temelje njegova uređivačkoga koncepta. Razdoblje reafirmacije hrvatskokajkavske književnosti, pogotovo pokreta suvremenoga kajkavskoga pjesništva, poklapa se upravo s razdobljem pokretanja Kaja – 118 godina po prestanku izlazenja Danice zagrebečke. Kaj je znanstvenog i publicističkog tipa, dvomjesečnik (6 brojeva godišnje, u 4 sveska), s 20-ak uglednih znanstvenika i umjetnika – suradnika u svakom broju. Uređuje se i prema zahtjevima za primarne znanstvene publikacije. Od 1975. nakladnik je časopisu KAJKAVSKO SPRAVIŠĆE, društvo za širenje i unapređivanje znanosti i umjetnosti (predsjednik: akademik Miroslav Šicel). Njegov časopisni profil (uvjetno) oprimjeruju nazivi rubrika – prema kojima je i usustavljena bibliografska građa: u 14 cjelina i 4 tematske podskupine. Kajevu bibliografiju čine 3742 jedinice.

Zahvaljujemo **Mariji Roščić, prof.**, voditeljici Galerije Kaj, glavnoj tajnici Kajkavskoga spravišća i prevoditeljici, koja je stručnim marom i radnom privrženošću, izuzetnim poznavanjem Kajeva časopisnog korpusa, priredila njegovu cjelokupnu bibliografiju (iz 307 brojeva /215 svezaka) – poprativši je napomenama, podacima, pregledom dosadašnjih bibliografija i instruktivnom tablicom svih godišta (uz bitne im tematske naglaske)!

Uredništvo

NAPOMENE UZ BIBLIOGRAFIJU ČASOPISA “KAJ” 1968.- 2010.

Bibliografija časopisa “Kaj” pripremana je za objavu 2008. godine u povodu 40. obljetnice kontinuiranog izlaženja časopisa Kaj. Razlozi njena objavljivanja tri godine kasnije različite su naravi (pretpostaviti je da su ti razlozi čitatelju sasvim nebitni!). Kašnjenje je rezultiralo i bibliografskom obradom narednih triju godina. Tako - umjesto planiranih 40 - donosimo 43 obrađene godine časopisa (1968. - 2010.)!

Obraden je cjelokupni časopisni “inventar” – bibliografske jedinice razvrstane su, koliko god je to bilo moguće, prema vrlo osebujnom i raznovrsnom časopisnom fondu materijala, odnosno rubrikama čija je shema u ovoj bibliografiji raspoređena prema osnovnim tematicama:

1. Novija / suvremena hrvatska kajkavska književnost – a) putopisi; duhovni krajobraz; 2. Starija hrvatska / kajkavska književnost / baština; 3. Kajkavski jezik, jezikoslovlje; 4. Kajkavski prijevodi; 5. Povijest umjetnosti; graditeljsko nasljeđe / vrtna arhitektura; 6. Zagrebačke teme; 7. Povijesne teme / razdoblja i ličnosti – a) plemstvo i svećenstvo u hrvatskoj povijesti i kulturi, b) Hrvati kajkavci u iseljeništvu; 8. Tradicijska kultura / folklor, običaji, etnologija, etnografija; 9. Glazbene teme; 10. Likovne teme; 11. Kaj & Ča; 12. Ljudi i krajevi / društvene teme – a) priroda i čovjek; 13. Osvrti, recenzije; 14. Kronika.

Bibliografska organizacija cjelokupnog tekstualnog fonda časopisa Kaj – radi se o 43 godine njegova kontinuiranog izlaženja! - nije bila nimalo laka niti jednostavna. Ona je dijelom, valja to naglasiti, organizirana prema stečenom iskustvu koje se temelji na višegodišnjim potraživanjima autora, suradnika i čitatelja časopisa. Zbog kompleksnosti / raznovrsnosti (a i količine građe!) autorica ovog bibliografskog pregleda usredotočila se, prije svega, na točnost podataka, a pri razvrstavanju temata rukovodila se rubrikama i podjelama koje je uspostavilo uredništvo časopisa, na čelu s gl. i odgovornom urednicom mr. sc. Božicom Pažur, a tom je razvrstavanju prethodilo bibliografsko usmjerenje dvojice autora vrsnih priloga u povodu Kajevih obljetnica - 5. i 10. obljetnice izlaženja. Riječ je o autorima dr. Mladenu Kuzmanoviću i dr. Ivi Kalinskom. Oni su nevjerojatnom pronicljivošću ne samo detaljno “detektirali” tadašnju petogodišnju (Kuzmanović),

odnosno desetogodišnju (Kalinski), građu već su joj, na neki način, odredili i predvidjeli daljnje smjernice.

Korpus Novija / suvremena hrvatska kajkavska književnost najkompleksniji je i najobimniji dio Bibliografije i obuhvaća pjesništvo, prozne tekstove, dramske tekstove, dječje kajkavsko stvaralaštvo kao i studije, rasprave i eseje o književnosti... U budućim bibliografskim poduhvatima bilo bi dobro tu preveliku shemu korpusa obraditi prema navedenim bibliografskim temama.

Jednako tako, i drugi bi se dijelovi Bibliografije mogli raščlanjivati u manje tematske cjeline – npr., Povijest umjetnosti; graditeljsko nasljeđe / vrtna arhitektura ... itd. No, u ovoj prigodi bilo je najvažnije obuhvatiti cijeli časopisni fond, pa prema tome i navedene korpuse, obraditi ih predmetno kronološki, te napraviti indeks autora.

U korpusu Starija hrvatska / kajkavska književnost / baština, unutar uglatih zagrada nalaze se komentari i objašnjenja tekstova kreirana jednim dijelom, točnije od 1968. – 1977., prema bibliografskom pregledu autorice Aleksandre Kulari (Bibliografski pregled priloga iz starije kajkavske književnosti objavljenih u časopisu "Kaj" 1968-1978; 10 (1977) 6-8, 133-146).

To je ujedno i jedini dio preuzetih podataka iz ranije objavljenih bibliografija časopisa Kaj (v. "Bibliografije", str. 11-12.).

M. R.

Uz Napomene

Shema bibliografske jedinice:

Godište (godina) broj sveska, stranice – npr.: 1 (1968) 1, 3-10.

Između kosih zagrada / / nalazi se naziv sveska/tematske cjeline, niza, rubrike.

Između uglatih zagrada [ ] : komentar priređivača bibliografije (odnosi se, uglavnom, na Stariju kajkavsku književnost/baštinu).

OSNOVNI PODACI O “KAJKAVSKOM SPRAVIŠČU” I ČASOPISU “KAJ”

O Kajkavskom spravišču

“Kajkavsko spravišče” – društvo za širenje i unapređivanje znanosti i umjetnosti utemeljeno je u Zagrebu 1974. (proizišlo iz KUD-a “Ksaver Šandor Gjalski”, osnovanog 1973.).

Na osnivačkoj skupštini “Kajkavskoga spravišča” (27. lipnja 1974.) izabrani su:

- predsjednik: dr. sc. Josip Adamček
- potpredsjednici: dr. sc. Lelja Dobronić i dr. sc. Mladen Kuzmanović
- tajnik: književnik Stjepan Draganić (pokretač i osnivač)
- članovi Upravnog odbora: prof. Ladislav Šaban, dr. sc. Đurđica Cvitanović, prof. Vlado Oštrić, Božica Filipan, prof., i dr. Verica Jačmenica

Predsjednici (od 1973. do danas): dr. sc. Josip Adamček, dr. sc. Đurđica Cvitanović, dr. sc. Ivan Očak, dr. sc. Dragutin Pavličević, Rudolf Malenovski, dipl. prav., akademik Miroslav Šicel,

Današnja uprava:

- članovi Upravnog odbora: akademik Miroslav Šicel (predsjednik), prof. dr. sc. Joža Skok i dr. sc. Ivo Kalinski (dopredsjednici), mr. sc. Ernest Fišer, dr. sc. Alojz Jembrih, prof. dr. sc. Zvonko Kovač, red. prof. Frane Paro, akad. slikar-grafičar

Kajkavsko spravišče, udruga 242 znanstvenika i umjetnika – s desetak stalnih programa godišnje – djeluje na cjelokupnom i opsežnom (povijesno-kulturnom i zemljopisnom) kajkavskom govornom području Republike Hrvatske. Uz središnju - izdavačku - djelatnost valja izdvojiti projekte: Kajkavska tribina, Jezičnica kajkaviana, Galerija “Kaj” - izložbena djelatnost, Kaj & ča: prožimanja i perspektive; Hrvatski književni putopis; četiri poticajna redovita književna/filološka natječaja (natječaji za kajkavske i čakavske književne radove učenika srednjih škola Republike Hrvatske; natječaj za kratku kajkavsku prozu, natječaj za hrvatski književni

putopis; natječaj za dijalektološka istraživanja i opis kajkavskih mjesnih govora / zavičajnih idioma), organiziranje znanstvenih skupova...itd., itd.

Članstvo je organizirano u pet sekcija: književnoj, za povijest umjetnosti, povijesnoj, likovnoj i u sekciji za očuvanje prirode i kulturne baštine.

“Kajkavsko spravišće” nakladnik je časopisu “Kaj” od 1975.

O časopisu KAJ

Godina osnutka: 1968.

Osnivač i pokretač:

Stjepan Draganić, književnik i filmski scenarist

Glavni i odgovorni urednici:

Stjepan Draganić, književnik i filmski djelatnik (1968. – 1982.),

Dr. sc. Ivo Kalinski, književnik i znanstvenik (1983.- 1990.),

Mr. sc. Ernest Fišer, književnik (1991- 1993.),

Mr. sc. Božica Pažur, književnica (od 1994.).

Aktualni urednici:

Mr. sc. Ernest Fišer,

Dr. sc. Ivo Kalinski,

Prof. dr. Joža Skok.

Aktualno uredništvo:

Mr. sc. Mario Beusan, dr. sc. Đurđica Cvitanović (do smrti, svibnja 2009.), mr. sc. Ernest Fišer, dr. sc. Ivo Kalinski, prof. dr. sc. Zvonko Kovač, prof. Frane Paro, akad. slikar-grafičar, mr. sc. Božica Pažur, Marija Roščić, prof., prof. dr. sc. Joža Skok, akademik Miroslav Šicel.

Nakladnik:

Stjepan Draganić i grupa pjesnika (ujedno i grupa osnivača: Anđela Vokaun Dokmanović, Melita Runje, Benedikt Tumpa, Fran Koncelak; Zorislav Drempetić Hrčić, akad. slikar; naknadno im se pridružuju pjesnici Ljubica Duić i Tomislav Stunić (1968. – 1973.);

KUD "Ksaver Šandor Gjalski" (1974.);

"Kajkavsko spravišće" – Društvo za širenje i unapređivanje znanosti i umjetnosti (od 1975.)

Za Nakladnika: akademik Miroslav Šicel (od 1994.)

Likovna oprema – Kajeve naslovnice 1968.-2000. (autori čija su djela reproducirana na naslovnicama)

(Abecednim slijedom; broj sveska i godište u zagradama)

Ivica Antolčić (3-4, 1997; 4-5, 1999), **Antun Augustinčić** (br. 3-4, 1974), **Ljubo Babić** (9, 1969; 1-2, 1975; 2, 1972; 1, 1980), **Antun Bahunek** (7, 1975), **Branko Bahunek** (9, 1974), **Ivan Benković** (3-4, 1971), **Lujo Bezeredi** (3-4, 1969), **Josip Biffel** (7-8, 1970; 6, 1999; 6, 2000), **Kruno Bošnjak** (1-2, 1987), **Danica Braniša** (3-5, 1976), **Truda von Braun** (1, 1983), **Vlaho Bukovac** (9, 1970; 9-1972), **Menci Klement Crnčić** (8-9, 1973), **Marijan Detoni** (4-5, 1968; 6, 1971; 6, 1975; 3, 1981); **Mladen Dolovski** (3-4, 1970), **Zorislav Drempetić Hrčić** (1, 1968; 2, 1968; 3, 1968; 2, 1970; 6, 1972), **Franjo Dugina** (4, 1992), **Josip Falica** (5, 1978; 5, 1980; 4, 1982; 1-2, 1992; 1-2, 2000), **Iva Frković** (3, 1992 – učenički nagrađeni rad), **Josip Generalić** (3, 1979), **Mirko Gregurović** (1, 1982), **Petar Grgec** (11, 1975), **Ivan Grgić** (9-11, 1976), **Branimir Gušić** (8, 1975), **Krsto Hegedušić** (1, 1969; 11, 1969; 12, 1970; 12, 1971; 1, 1972; 12, 1972; 12 a, 1973; 2, 1974; 12, 1974; 12, 1975; 12, 1976; 12, 1977; 4, 1985; 3, 1986; 3, 1987), **Katarina Henc** (11, 1974), **Oton Iveković** (5, 1970), **Slavko Jagačić** (2-3, 1994), **Josephus Jacobe** (5, 1971), **Želimir Janeš** (1, 1979; 2, 1980; 2, 1983; 5-6, 1991; 6, 1994; 1-2, 1996), **Drago Jurak** (3, 1980), **Vjekoslav Karas** (6, 1970), **Zlatko Keser** (4, 1991), **Mitja Koman** (6, 1995), **Edo Kovačević** (1, 1978), **Mijo Kovačić** (6, 1969), **Tomislav Krizman** (12, 1969), **Mihovil Krušlin** (7, 1973; 1, 1974); **Ante Kuman** (9, 1968), **Rudi Labaš** (1, 1991), **Ivan Lacković Croatia** (12, 1968; 10, 1969; 1, 1970; 7-8, 1971; 11, 1971; 10, 1973; 6-8, 1977; 4, 1978; 5, 1981; 1, 1993), **Branko Lovak** (11-12, 1973; 10, 1974), **Ivan Lovrenčić** (10, 1968; 1-2, 1973; 1, 1994; 4, 1996; 2, 1998; 3-4, 1998; 5-6, 1998), **Dragan Melkus** (3, 1973), **Frane Paro** (3, 1984; 6, 1984; 4-6, 1986; 4-5, 1987; 1-4, 1990; 4-5, 1994; 5-6, 1996; 1, 1997; 2, 1997; 1, 1998; 1-2-3, 1999; 3-4, 2000; od 2001. novo likovno rješenje naslovnice), **Željko Prstec** (5-6, 1993), **Ivan Rabuzin** (10, 1970; 4-5, 1973; 1-2, 1995; 4-5, 1995), **Slava Raškaj** (7-8, 1969; 1, 1971; 2, 1971; 10, 1971), **Dragan Renarić** (7-8, 1972), **Josip Restek** (11, 1970), **Vjekoslav Rukljač** (1, 1981), **Matija Skurjeni** (5, 1969), **Miljenko Stančić** (6, 1968; 11, 1968; 2-4, 1993; 3, 1996), **Hrvoje Šercar** (3, 1983; 2-3, 1991; 5, 2000), **Ljudevit Šestić** (4, 1979), **Neven Šimić** (5-6, 1997), **Zlatko Šoštar** (5-6, 1974), **Dragutin Štark** (4, 1980), **Ivica Tišljar** (7-8, 1974; 1, 1984; 4-5,

1984; 2-3, 1985; 5-6, 1992), **Velimir Trnski** (4, 1981; 4, 1983), **Ivan Večenaj** (1-2, 1977; 3, 1995), **Nikola Večenaj Leportinov** (2, 1982), **Dinko Vranković** (5, 1972; 10, 1972; 11, 1972; 6-8, 1976), **Nino Vranić** (3-5, 1988), **Franjo Vujčec** (5, 1979), **Ivan Zasche** (3-5, 1977).

Redizajn naslovnice 1991. - 2000. i likovno rješenje naslovnice od 2001. - Frane Paro, akad. slikar-grafičar

Suradnici u prvom broju (siječanj, 1968.):

Književnik Miroslav Krleža, dr. sc. Olga Šojat, književnik Dubravko Horvatić, dr. sc. Vinko Žganec, dr. sc. Bogdan Krizman, pjesnik Zdravko Blažina, dr. sc. Mirjana Gušić, književnica Ljubica Duić, prof., dr. sc. Dragutin Feletar.

M. R.